

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрі:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редація, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надіславі» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 15 кр. від стрічки.

Криза правиці.

Ми згадували вже, що в сій парламентарній сесії буде головню розходити ся о питанє, чи теперішня правиця яко парламентарна більшість удержить ся в цілости. В грудни минулого року виринали вже деякі признаки рострою посеред правиці. Польске «Коло» і клуб католицких людовців не ішли солідарно з делегациєю чешкою, а супроти чешкої обструкції держали ся в великій резерві. Рівнож і славянський «Союз» не дуже то одушевляв ся правицею по причині політичної єї анемії. Правиця хоч від трох літ посідала свою програму, не брала ніякого реального почину до єї переведеня. Католицких людовців не пекла справа національної рівноправности, а польске «Коло», як звісно, зборонило д-рови Білинському внести до парламенту язиковий закон для всіх коронних країв з звисних причин. Наколи правиця вже в часі осінньої сесії не розлетілась, то стало ся з огляду на солідарність німецької лівіці і кабінет г-р Клярго, що клонив ся дуже до німецької лівіці і стояв на єї услугах.

Нині обставини змінились по части. Доносять нам іменню з Відня, що в польскім «Колі» бере верх політика Земляковського, проп'ягована Рutowским. «Коло» виступить зразу яко сустанна часть правиці, але відскочить від неї сейчас, наколи молодоческі послы почнуть обструкцію. Доси було головною цілю «Кола» за всяку ціну удержати правицю. Тепер хоче «Коло» зайняти чисто утилітарне становиско і рефлектувати лише на свої спеціальні

інтереси, а за Поляками підуть і католицкі людовці. Політику повної солідарности правиці піддержував з послідних часах лише др. Білинський, а в части Давид Абрагамович, др. Пентак і др. Мілевський. Нині др. Білинський яко губернатор австро-угорского Банку зійде з арени політичної, а др. Пентак попливе струєю правительственною.

Щоби визондувати ситуацію, скликав на днях пос. Яворський довірочну нараду деяких визначнійших мужів правиці. На нараду явили ся г-р. Пальфі, кн. Шварценберг, Енгель і Пацак. Пос. Яворський, о скілько доносять «Narodni Listy» (а за ними N. fr. Presse), спитав чешких послів, яке становище они думають заняти в парламенті до т. зв. державних конечностей, іменню до військового закона і закона о контингенті рекрутів, що стоять на дневнім порядку першого поферяльного засіданя? Ческі послы заявили, що мирова конференция до 22. лютого не упорєє ся з язиковою справою, та що кабінет д-ра Кербера під пресією, чи тероризмом лівіці не думає Чехам винагородити кривди, заподіяної їм знесенєм язикових розпоряджень, і що в виду того чешкі послы мусять зараз на першім засіданю парламенту розвести як найсильнійшу обструкцію. Доки правительство не заведе в чисто-чешких областях внутрішнього чешкого язика, доти чешкі послы не можуть зійти з опозиційного чи обструкційного становища.

Вправді до 22. лютого можуть ще зайти непредвиджені річи, але наколи так остане ся, як нині представляє ся ситуація, то годі не предсказати, що правиця розпаде ся, а з нею і упаде дотеперішня парламентарна більшість. Впрочім до четверга

недалеко, а вже на середу скликав пос. Яворський езекутивний комітет правиці, то і питанє екзистенції правиці небавом порішить ся.

Для першого засіданя парламенту пригтовлюють крім того стирийскі дрібні промисловці ще одну несподіванку. На днях відбуло ся іменню в Кіндбергу (в Горішній Стирії) віче дрібних промисловців, на котрім з великим одушевленєм прийнято резолюцію, що наколи би парламент показав ся опять неактивним, то ремісники вистроять послам перед парламентом таку «бурду», що їм аж в пятах застигне. Тероризмом повалила колись уліця кабінети кн. Віндішгреца і г-р. Баденього, то чоуж би не спробувати сего тероризму проти Чехів а властиво проти переважно славянської правиці? Такі демонстрації заповідав вже в грудни звисний пос. Лехер, розуміє ся з великої тевтонської любови до Славян. Робить се позорно для ратованя промислу, але в сущности іде тут о стероризованє опозиції правиці.

Яке становище супроти евентуального зміненого угрупованя парламентарних стороництв займе Славянський «Союз» враз з рускими послами? — се питанє було би предвчасно рішати. «Союз» стане там, де буде потрібно. Найімовірнійше розведе він політику свободної руки, доки не найде вірних і щирих союзників.

З боевища.

Про освободженє Кімберлі вечером 15. лютого через ген. Френча нема ще доси зовсім позитивних вістий. Кімберлі облягли Боєри ще 15. жовтня минулого року. Від сего часу пробо-

15

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО.

СУДНИЙ ДЕНЬ.

(Йом кіпур).

(Далі).

— От хитра баба! — розівлив ся мірошник. Учора мінї нічого не віддала, а задля жидівки так отже й знайшло ся. Ну й народ! Старим і то не можна віри йвати. Хрещеному чоловікові не могла віддати, а поганій жидівці усе притаскала. Стривай-же, стара, розчислю ся я з тобою потім!...

От збрала Янкеліха своїх бахурів, продала за дурницю «бебехи» і горівку, яка зосталась, — а й зостало ся небагато: Янкель хотів з города бочку везти, та ще люди казали, буцім-то Харко націдив собі з рещу відерце-друге — і помандрувала пішки з Нової Каменки. Бахурі за нею.. Двох несла на руках, третій волочив ся, ухопивши ся за спідницю, а двоє старших бігли підскакуючи.

І знов громадяне скребли свої потилиці. У кого було сумління, той собі думав: «Хоч би підводу дати за жидівські гроші, усе-б на душі полегчало». Та бачите, усяк побоїв ся: чою доброго, люди догадають ся, що певно, він з жидом не розплатив ся. А мірошник знов думав: «Ну, народ! От так-же й мене раді бу-

дуть випровадити, як я коли-небудь спіткну ся, або гаву пиймаю.

От так то бідна вдова і поплелась собі у город і вже Бог її знає, що там з нею стало ся. Може пристала де з дітьми до якого-небудь діла, а може, й пропали усі до одного з голоду. Всього бувас! А проте, жиди своїх не цурають ся. Як-не-як, а все-таки, дадуть як-небудь прожити на світлі.

Стала після сього громада радитись, хто-ж тепер у них у Новій Каменці буде шинкарем. Бо, бачите, хоч Янкеля не стало, хоч і шинкаря і шинкарята помандрували в світ-за-очі, а шинок усе-таки стояв собі на шпильочку і на дверях остались намазані білою фарбою кварта і бляшаний збанок, ну і все иньше було на місці.

І навіть Харко сидів собі на сугорочку і тягнув люльку вижидаючи, кого-то Бог пошле йому у хазяїни.

Правда, один раз над вечір, як громадські люди стояли біля пустої корчми і балакали про те, хто тепер у них буде шинкувати, — підійшов до них батюшка і низенько уклонивши ся усім (громада — великий чоловік, перед громадою не гріх уклонити ся хоч би й батюшці), почав казати про те, що, мовляв, добре було-б зробити приговор і шинок закрити на віки вічні. Він, батюшка, і бомагу своєю рукою написав би і одіслав би її до преосвященного. І було-б се все дуже радісно і дуже гарно, і мирови гаразд. Старі люди, а за старими й баби, почали

було казати, що се батющина чиста правда, а мірошникови те слово здало ся зовсім не до діла і навіть уразливим. «От тобі й батюшка!» — подумав він з серцем, — от тобі й приятель! Та ні, підожди ще, пан-отче, що буде...

— Оце-таки, батюшка, ваша правда, — улежливо забалакав він, — що від тої бомаги буде гаразд... Та тільки не знаю кому: громадї чи вам. Сами ви, — вибачте мені на сім слові! — завжди горілочку з міста привозите, то вам шинку і не треба. Та таки й те вам на руку, що владика стане вашу бомагу читати та хвалити.

Громада уся так і зареготала у голос, а батюшка тільки плюнув з великої досади, насунув солом'яний бриль і пішов собі геть від шинку уліцею, наче не за тим і приходив, а ніби йшов собі на вечерню проходку. Та що тут розказувати багато та довго! Уже, я думаю, ви й без того догадались, що мірошник задумав сам шинкувати у тій жидівській корчмі. А задумавши, побалакав гарненько з громадою, почастував таки, кого треба, в земському суді з справником розумненько побалакав, у повітовому — з підсудком, потім з казначеєм, а нарешті — таки з становим приставом та з акцизним надзирателем.

(Далі буде).

вав ген. Метуен три рази прийти в поміч обляженим Англичанам, але три рази відперли его Боери: під Бельмонтом, над Модер-рікою і під Мегерсфонтен. А були в Метуена завсїгди значні воєнні сили. Тепер несподівано наспіла вість, що ген. Френч на чолі горетки кінної інфантерії і трохи артилерії вдер ся до Кімберлі — без бою! Unde haec? Чи ж Боери цофнулись без бою, чи опустили свої становища на полудне від Кімберлі? Хоч Англія вість про освободжене Кімберлі прийняла з великою радостю як перший свій воєнний успіх, то таки Європі не хоче ся вірити, щоби головний вожд Боєрів на західнім боєвищі, ген. Кровіе, ні сіло ні пало зробив такий презент Англичанам? В Европі бо- ять ся, що Боери опять схитрили і завели Роберта в заставку. Підозрівають іменню, що в пляні Боєрів лежить зайти цілій армії Роберта в плечі і перервати ему з полудня (з Капштаду) довіз живности і амуніції.

Трохи світла на ситуацію кидаеть нинішня телеграма бюро Райтера з Преторії, в котрій сказано: Два тисячі Англичан передерло ся 15. лютого крізь позиції Боєрів над рікою Рівер(?) до Кімберлі як-раз в хвили, коли частина Боєрів була занята в бою коло Кімберлі. Говорять, що дальші відділи Англичан Боери відтяли, причім заповнили багато людей і возів.

Magdeburger Zig. велить собі телеграфувати з Лондону, що ген. Боєрів, Делярк, посував ся за Френчом безнастанно і забрав ему весь провіант, амуніцію і вози. Тепер находить ся Делярк на полудневім сході від Якобедалю і загрожує плечі ген. Робертсови. На всякий случай треба буде дожидати докладніших вістей з західного боєвища.

На східнім боєвищі Булер redivivus! Він заатаковав опять Валькранц над Тугелею (після жерел боєрских), але з Дурбану доносять, що 17. лютого ударили Боери на праве крило Булера, а результат бою доси ще не звісний, значить ся, що Англичани не побидили.

Вкінці ще се інтересне, що Вікторія іменувала Френча дійсним генерал-майором, а начальника англ. військ в Кімберлі, Кекевіча, полковником.

В Лондоні кружать також поголоски, будьто президент Сполучених Держав Мек Кінлі питав англійського амбасадора Понцефоте'а, в який спосіб Англія прийняла би евентуальне посередництво Америки? Амбасадор відкинув однак таке посередництво.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

До п'ятниці вечера тривала конференція мирового. В суботу розіхались члени конференції немов за добрих часів домів, щоби опять зійтись в понеділок. Доси дебатовано у всяких субкомітетах і в обох секціях над язиковим питанням для автономних властей, новим виборчим статутом для чеського союму, над національними куриями в чеськім союмі, над школами для національних меньшостей і вислухано експозе д-ра Кербера про основні точки язикового закона для державних властей. Але крім мирної, об'єктивної дебати доси не доведено до ніякого порозуміння.

В моравській секції прийняли Чехи з негодванем експозе президента кабінету о язиці урядовім для державних властей. Они дуже невдоволені з того, що др. Кербер в своїх виводах говорив лише про вищий язик в сих урядах, а про внутрішній навіть не згадав.

В суботу відбула ся рада кабінету, на котрій обговорювано програму роботи парламенту в часі до великодних свят. Парламент мав би призволити на нову бюджетову провізорію і контингент рекрутів, а крім того поладнав би справу страйків і деякі предложеня, дотикаючі будови нових залізничних шляхів. Перед зібранем парламенту відбуде ся ще окрема рада кабінету, щоби обговорити средства, якими би можна заворожити евентуальну обструкцію Чехів.

Деякі дневники заповідають, що на случай чеської обструкції прочі клуби правіці відсунуть ся від Чехів, але рівночасно доносять з Відня, що пос. Яворський на останній нараді з провідниками чеськими заявив ся за удержанем дотеперішньої парламентарної більшости, отже проти ізолювання Чехів.

Президент праскої палати торговельної і промислової, Воганка, промовляв оноді на загальних зборах членів палати за порозумінем з Німцями з огляду на сумне економичне положенне держави.

В пештеньскім союмі веде ся розправа над бюджетом міністерства внутрішніх справ, причім деякі бесідники діткнули національного питання в Угорщині — розуміє ся — без всякого успіху в виду національного шовінізму Малярів.

Стирийський пос. Дершата скликав збори німецьких послів стирийских до Градця, щоби піднести протест проти евентуального іменованя словінського краєвого інспектора для народних словінських шкіл в полудневій, в двох третинах словінській Стирії. Дершата намірів з сего іменованя зробити новий casus belli проти правительства. І се має означувати примирність Німців!

НОВИНИ.

— **Руский селянин на Угорщині.** До статії під сям заголовком, поміщеної в посліднім числі «Руслана», додаємо, що міністерство відкликало вже комісаря Єтана з Мункача. На Угорщині, як з сего виходить, не вільно сказати ані одного слівця про жидівский визиск. Щаслива Угорщина...

— **Дашиньский а Русини.** Вчера, на передвиборчих зборах у Львові, заінтерпелював п. Нагірний Дашиньского, як він глядить на руску справу. Дашиньский, що недавно на одних зборах заявив, що его идеалом є відбудоване Польщі, при котрій і Русинам дістануть ся деякі охляпи, сказав тепер: «Моє становище є найближше до сего, яке кождей Русин заняти повинен. — Єсьм противником історичних привилей, противником насилля і гнету. Безпосередне тайне голосоване дадо би також Русинам можливість вповідати через своїх заступників жаданя і потреби сего варода. Нинішні політики-Русини мають за мало віри у власні сили, покликають ся безнастанно на се, що суть «Тирольцями Сходу» і глядять лише на мури віденського бурґу. В союмі він скаже правду не лише Полякам, але також Русинам». З закінченя промови Дашиньского бачимо, що для Руси прибув новий ментор і то в особі жидівського васлужника. Без такого ментора Русь не то що обійде ся, але прямо мусить против него застережи ся. Досить нам вже тих менторів! Між жидами варить ся. Жиди обурені на Бика, що він на передвиборчих зборах подав руку голові «Katolickiej Sztelci» Тулієви. В виду сего шанса Дашиньского скріпили ся, тим більше, що др. Пентак є загально несимпатичною і нелюбленою особою. Сторонники Пентака мають надію переперти его вибір, бо голосоване є явне, а на позискане жидів є ще надія.

— **Чи злочин?** В неділю рано докрано секції тіла дистаря Маєра, котрого будьто би мав отруїти студент ветеринарії, Ф. Кашуба. В організмі покійного не найдено жадних слідів отруї. Жолудок і внутренности віддано до хемічного розсліду судовому хемикови. За кілька день справа выяснить ся. Похорони Маєра відбудуть ся нині о год. 4. пополудни.

— **Жандармерія** появила ся позавчера на улицах Львова по раз перший в нових Pickelhaub-ax. Се нове накрите голови виглядає значно краще, як давні капелюхи з перами. Австрійскі жандарми нагадують тепер своїм строем німецьке військо.

— **Наслідки неосторожности.** Матильда Уейска, вдова по адвокатскім кандидаті у Львові, упала жертвою власної неосторожности. Коли виходила вечером з дому, убрала рукавички, які передше чистила бензиною, і не уважно приближилась до свічки. В одній хвили обі рукавички запалили ся, внаслідок чого п-ні Уейска страшно попарила собі руки.

— **Будинок старого театру** гр. Скарбна у Львові віддано на дальший час дотеперішному посесорови, п. Літиньскому. Час найму скорочено з 60 літ на 40 літ. Чинш піднесено значно, так що в послідних літах найму буде він вивосити 42 тисячі злр. місто 30 тисяч. На удержане будинку видасть п. Літиньский в перших двох літах по десять тисяч злр., а в дальших по пять тисяч злр. Вкінці прийняв п. Літиньский на себе обовязок, не віддавати теперішньої театральної салі на сценічні представленя, що можуть становити конкуренцію для нового театру і на такі видовища, що могли би впливати деморалізуючо на публіку. Натомість може п. Літиньский винайти салю на концерти, редуги і т. п.

— **Самоубийства у Львові.** В п'ятницю найдено в помешканю при ул. Пекарській ч. 9. неживого офіцера, що днем раніше отруїв ся. — В суботу хотіла покінчити з собою 37-літна Юлія Матуцка, жінка залізничного функціонаря і в тій цілі зажила отрую. Сеї самої двими пополудни хотів відобрати собі жите 65-літний возний, Роберт Бохеньский, а довели его до сего кроку секату-

ри настоятеля. Бохеньский служить 33 літ, а коли ему велено тепер сповняти тяжкі роботи, як прим. рубати дрова, носити воду, до чого він не мав вже сили, в страху перед утратою служби зажив отрую. Бохеньский має семеро дітей. В час ще виголожано жолудки Матуцкій і Бохеньскому, так що є надія удержати їх при житю.

— **Сумна судьба.** На днях похоронено в Пешті у спільнім гробі Андрія Смоліговича. Его найдено ранком з розбитою чашкою на одній з передміських улиць, відвезено до шпитала, де в кількох годинах він помер, ніким не оплаканий. Секція виказала, що Смолігович п'яний упав на тротоар і розбив собі голову. А колись на него покладано великі надії. С. був гарний молодець і яко такий вступив у царську гвардію, де дослужив ся небавом рангі офіцера. Був він одиноким сином маючих родичів. Так щож? В Петербурзі прилягло его серце до краси-дівчини, Надіни Леонтевної. Она причарувала Андрія, хоч сама була легкою дівчиною та ще до того — нігілісткою з часів Александра II. Одного вечера зайшов Смолігович до своєї любовки та тут і застукала его поліція. Надіна здалась, не будучи приготованою до відпору, Смолігович відкликнув ся на свій чин, але даром. Надіну повішено а С. опинив ся в Петропавлівській кріпости, з відки по році відослано его до тяжких робіт в заводи сибірські. По чотирох літах повелось Смоліговичеви при помочи козака, що колись під ним служив, утечи. Піхцем перейшов він Сибір і середущу російську Азию, заким опинив ся в Персії, а відтак в Туреччині. З Туреччини перебрав ся він до Болгарії, звідси по якімсь часі до Сербії, аж в кінці від 8 літ опинив ся в Пешті. На жите заробляв яко звичайний робітник. Родичі не знали, куди він дів ся, а він сам не шукав вже за родичами. З грижі став запиватись, аж і нажив собі смерти на пештеньскім бруку.

— **Атентат на інжиніра в Празі.** Дня 17. с. м. о год. 5½. вечером вертав домів інжинір, Август Пренц. Перед самою брамою стрівив ся з ним молодий чоловік і просив о кілька хвилин розмови. Коли оба вийшли на перший поверх, вийняв молодець з кишень револьвер і стрілив з него чотири рази до Пренца, причім зранив его двома стрілами. Потім вимірив револьвер до себе і ранив ся два рази в голову. Догадують ся, що се мав бути акт мести за те, що Пренц спалив при іспиті сего молодця, що називав ся Готліб Книзе і був машиновим плюсаром.

— **Телефон причиною самоубийства.** В Парижі викликало велику сензацію самоубийство молодой панночки, дочка пп. В., котра з рознуки скочила з вікна третого поверха. Дівчина була дома, як нараз задзвонив телефонічний апарат: Гальо! — Гальо! — Чи пані Марьянна В.? — Так! — відповіла цікава дівчина, хотяй питано о її маму. — «То я, Петро — ти знаєш любя Марьянно — говорив дальше телефон. — Скажи коли прийдеш знов до мене. Вже чотирнайцять днів минуло, як ти була в моїх обнятах...» — Дівчина не слухала дальше. Слушавка апарату випала з омлілої руки, а страшна тайна матери, що зраджувала найдорожшого їй батька і обожяючого жену мужа, потрапила мозком бідной дівчини. На другий день втворила она незаметно вікно і скочила з третого поверха на улицю. Лист, який лишила до батька, пояснює причину сеї катастрофи. За домовиною дитини йшли разом батьком з матерію, але не повернули вже разом до дому. Побачать ся знов аж перед розводовим судією.

— **Пильнував злодія.** Торговец углем, Ляборас, оженив ся з хорошою Парижанкою. Жінка гарна, молода, інтерес ішов добре, гроші були, з часом були би були і діти, колиб не — злодій. Ляборас сам не замітив, але жінка замітила, що мабуть в пивниці на складі що дня щось трохи недостає угля. Видко, злодій заходить і вивосив працю Лябораса. Треба було его зловити. Та як? Се вже порайла жінка і веліла Ляборасови спати в пивниці. Спить Ляборас ніч, другу, третю, сему... Злодія нема. Аж осьмої ночи щось гешнуло на груди сплячого Лябораса. Він засвітив дивить ся: величезний щур! Нічого Ляборас так не бояв ся, як щурів. Він вибіг миттю з пивниці, побіг на пятий поверх, застукав до своєї станції, ему по часі відчинено, але... аж тут догадав ся Ляборас, що любя жіночка вивела его в поле. Він пильнував угляного злодія через вісім ночій, а тут за той час пивний злодій крав ему домашнє щастє. Справа пішла перед суд, а судія винагородив Ляборасови шкоду тим, ще засудив злодія жіночого серця на 200 франків. Чи Ляборас вдоволений? — сего вже не знаємо.

— **Димісія офіцерів.** З гарнізону Гаєти в Італії димісіоновано нараз 23 офіцерів з 39. полку піхоти. Причиною сего було то, що офіцери сего полку вислали до головного команданта, князя Неаполю і до міністра війни своїх двох товаришів з жалобою на команданта полку і его ад'ютанта. Князь Н. кавав обох делегатів замкнути до тюрми, а до Гаєти вислав на слідство одного з генералів. Однак при головнім рапорті, який заповів генерал, не явив ся ні один

Наука, штука, література.

Вистава галицько домашнього промислу.

У Львові отворено 29. січня виставу предметів, що мають представити в Парижі галицький промисл. Виставу сю уміщено в невеликім павільоні, нарочно в тій цілі постробнім на галицькій площі.

Не один може подумати, з чим то Галичина покаже ся в Парижі, коли она осталась так далеко поза иньшими краями? Але коли зважимо, кілько оригінальних річий творить наш нарід, признати мусить кожний, що є з чим і Галичині виступити перед ширшим світом. Думаю ту про етнографію.

З великою цікавостію вибрала ся я на сю виставу, думаючи, що побачу там все, що наш нарід від давних часів, в спосіб зовсім оригінальний творить. Тому докладно переглянула я все, що було зібране.

Малу переділку, що притикала до властивого павільону, завішено килимами з Глинян, але ся збірка не могла нас вдоволити. Лише один килим, що находивсь в середині павільону, був дійсно гарний. Ми бачили на не дній вже виставі чудні килими Федоровича з Вікна, та вироби з Глинян. Тут зазначимо, що ті килими, які мають дістатись до Парижа, не дадуть вірного образу нашої народної орнаментики.

Стіни павільона прикрашено різьбами на закопанський лад, та обвішено декуди бучацькими макатами. По обох боках находили ся герби Русі і Польщі, виконані гафтом в школі промисловій у Львові, та в одній робітні в Кракові.

При дверях звисали занавіси з глинянських килимів, та бучацьких макат. Находилась там домашня обстава, як: софка, обита макатою, бюрко, шафка, кілька крісел та полицки. Одні предмети виконані в Коломиї, другі в Закопанім. На сих меблях ми бачили орнаменту в гуцульських або закопанських мотивах.

На жаль на красній виставі а хочай би і в «Базарі краєвім» були нераз о много краці вироби Шкрибляка, різані, викладані деревом, пацьорками, дротиками та вибивані цвяпками. (Гуцульська орнаментика, що нею була украшена шафка, зовсім не є вірна). Чомуж не було постарати ся, щоб до Парижа повезено річі справді красні, оригінальні а передовсім вірні. Бачили ми окрім сего ліхтарі, свічнички, лампи електричні, павуки, барьеру до сходів і т. и. річі, зроблені з металю в рослинних мотивах.

На стіні висіли два сердаки закопанські і такий самий кошушок. На бюрку лежала тека виконана на закопанський лад.

На полицях уставлено збанки, миски та иньші предмети коломиїської школи.

Очи всіх звернула срібна фляшка з чарками на підставці. Предмети сі, прикрашені гуцульськими мотивами, виконані в робітні Якубовського і Ярри в Кракові. Ся одна річ виконана в чисто гуцульським, не зіпсованім, стилю.

В павільоні проходжував ся Закопанець і пояснював депо гостям.

Не бачили ми лише Гуцула, але щож сей був би пояснив?

От і в приближено я збрала все, що повезуть до Парижа.

А деж діли ся наші чудні вишивки, сорочки, перемітки, китари, гайдани і т. и. Чиж они не варті, щоб їх оглянув ширший світ?

Правда, декому етнографія наша не в смак, она нагадує шось давнього, дикого; та не всі люди думають по галицьки. Ми мали найліпший примір переконати ся про се в часі краєвої вистави. Ми бачили, як чужинці одушевляли ся нашим домашнім промислом, як они закупували та замавляли наші вироби. Ширший світ уміє пізнати та цінити, що гарне і оригінальне, а в найстарших річах находить ключ до пояснення навіть дуже старих виробів.

Коли в павільоні руских товариств виставив клуб Русинів збірку вишивок, та гайданів з цілої Галичини східної, а заразом взори чіпців, які у нас носять жінки ще в многих сторонах, зацікавились сим чужинці.

Директор «Fachschule für Kunststickerei» у Відні, звидів також наш павільон. Єго зацікавили взори чіпців і нарочно в тій цілі вислав учительку згаданої школи, паню Шіннерер. Приїхала она, щоб приглянутись сій роботі та по можности научити ся. В тій цілі взяла до Ві-

дня з собою зі Львова дівчинку, що уміла сю роботу, замовила собі приряд, на яким роблять чіпці і плетені пояси і за дві неділі научила ся сеї роботи.

Наслідком сего була статя п. Шіннерер п. з. «Ткацькі вироби Русинів» поміщена в «Zeitschrift für österreichische Volkskunde». В обширній своїй статі каже она, що найшла вельми інтересний спосіб плетения у Русинів. Она наводить, що вирабляють Русини тим способом (чіпці, пояси, рукавиці), ілюструє апарати, на котрих роблять сї роботи і докладно описує спосіб роботи. Пізнавши висше згадану техніку, дійшла она до способу виконувания найдавніших тканин єгипетських, збережених у віденським надворнім музею, бо ще з 4-того століття перед Христом, котрих до тепер ніяк не могла розслідити...

Статю свою кінчить словами: «Ми маємо причину артистичні роботи руского народу високо цінити. Не буде се надто сьмілим висказом, що і на иньших полях їх артистичного промислу найшли би ся подібні висліді, коби лише на них звернено належну увагу».

В 1895 році видала пані Люїза Шіннерер осібну книжку: «Antike Handarbeiten», яку посвятила майже виключно нашій плетеній техніці. Поміщені там фотографії прирядів та робіт на них виконаних (чіпця, пояси і рукавиці). Техніку плетения прировнила она до робіт, які до тепер виконувано у нас шильцем або на дротах. І дійсно прислала она кільканацять робіт на показ (запаски, спіднички, шапки, шалики, торбинки на гроші і т. п.). Все виконане було плетеною роботою, артистично і гарно. Шкода лише, що просила скоро о зворот і наслідком сего не можна було звернути увагу Сойму та шкільних властей на сї роботи почасті забуті, котрі могли би піднести наш промисл.

Так цінять промисл нашого народу чужинці, і то люди, що справді розуміють ся на річі і є компетентними судиями; а нашим Галичанам видає ся чимсь простим, на що і уваги звертати не варта.

Тож поїдуть до Парижа гафти з Макова, коронки і т. и., та на них Париж не цікавий, а се, що звернуло би увагу ширшого світа на нашу Галичину, нехай ховає ся по закутках та світа Божого не видить, бо тим, що давили указки до устроєня сеї вистави і деяким сї рецензентам (дивись Przewodnik Przemysłowy) здає ся, що найкрасні вибори нашого промислу домашнього, се «zabytki hotentotskie», котрі перше треба набити на європейске копито, щоб їх можна перед світом показати.

Ольга Б-ска.

Телеграми.

Відень, 19. лютого. Цісар виїхав оводі до Пешту на тринедільний побут. Вчера оглянув цісар робітню різьбяр Залі, що працює над пам'ятником для пок. цісареві Елисавети.

Берно, 19. лютого. Новий намістник Морави, гр. Кар. Зеротин, зложив соймовий посольський мандат.

Відень, 19. лютого. В п'яту річницю смерті архикнязя Альбрехта зложила вчера депутация офіцерів 5. полку артилерії, 44. полку піхоти і 9. полку драгонів вінець на домовині.

Прага, 19. лютого. Страйк угляних робітників триває дальше. Вчера відбуло ся кілька зборів ролітничих, на котрих рішено витревати в страйку. Три гуті склянні в Чехії застановили по недостатку угля роботу.

„Леонардівка“ незрівняної доброти, стара житня горівка — бутелька 1 зр., пів бутельки 50 кр.

Поручає торгівля

ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО

Львів, ул. Баторія ч. 2.

3—30

Помимо що вовна і розгар подорожі о 30% — продає ковдри і матеріци по давних низьких цінах лише спеціальна робітня і магазин постели 14—30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**

Львів, Коперника ч. 5. Цінники даром

з офіцерів, в наслідок чого всіх їх увязнено. Військове казино задемонструвало також, вибираючи обох увязнених в тюрмі офіцерів на виділових касинах.

— **Виміна старих грошей.** Wiener Ztg. оголущує, що срібні гроші по 20 і 10 кр. а також давні по 5 кр. можна вимінювати за половину номінальної вартости до 15. лютого 1901 р. в краєвих касах.

— **Голод і чума в Індії.** В Індії змагає ся безнастанно голод. Збірка вправді тут не брак, але нарід не має грошей, щоби єго закупити. В р. 1875 грозила голодова смерть 14 мільонам людей, ниві досягло число сих нещасливих 80 мільонів. Перед двіста роками Індія була найбогатшим і найпліднішим краєм на земній кулі: нужди там ніхто не знав. Богатства не були там скуплені в одних руках, але рівномірно розділені між цілий нарід. Правительство мало тоді близько 300 мільонів корон річного доходу, а сї мільони зіставали в краю. По приході Англичан відносини змінили ся. Англичани забирали і вивозили з Індії все, що дало ся взяти. В р. 1838 вивожено до Англії річно 60 мільонів, в р. 1883 370 мільонів, а в минулім році 600 мільонів корон. Англія визискує Індію головно висилкою своїх виробів промислу, через що індійський промисл майже цілком упав, а сотки тисяч родин лишили ся без хліба. Податки на удержане віцекороля, цілого полку урядників і віїсека, що числить 75 тисяч людей, зросли до неможливих сум. Індія мусить оплачувати кошта навіть тих воєн, які Англія веде не в інтересі Індії, але Вел. Британії і часть коштів заграничних воєн, як єгипетської в р. 1882 і теперішньої трансвалської. Через се не люблять Англичан в Індії. Один з індійських письменників каже, що від панованія Англичан були ліпші давні відносини варварські, коли найздник витинав в пені мужеску людність, а жінки забрав на невольниці. Були се насилля, що тревали не довго, а майно, відбране одиницям, лишало ся в краю і вертало до рук людности. Англія — на місце хвилевої різви — устроює собі через сотку літ оргію визиску. — Враз з голодом розпанюшила ся в Індії чума. Столиця Бомбаю засуджена на вимерте. В другім тижни місяця січня умерло там на чуму 900 людей, а 250 людей більше, як в першім тижни. Що значить се число, можна собі виобразити, коли скажемо, що звичайна смертність в Бомбаю виносить 700 людей на тиждень. Коли додамо случаї смерті від чуми, то значить, що на чуму умирає тепер річно 50 тисяч людей, а такий стан триває вже два роки. Та не лише в Бомбаю, але і других місцевостях Індії мруть сотки людей денно від сеї страшної пошести. Мимо всяких квантан і средств осторожности грізний ворог перейшов Гімалаї. Хвороба яку минулого року сконстатовано в Колобівці над Волгою, була також індійскою чумою. Звідси дістала ся она до киргизких осад в красноярським повіті, астраханської губернії. Губернатор, дізнавшись про недугу, виїхав тудя з санітарною комісією, котра знищила всі підозрілі предмети і заняла ся хорими. Всі хорі, в числі 50, поумирали. Дня 17. грудня минулого року узнано пошесть за вигаслу.

— **Як боротись против чуми?** Накладом Альфреда Гельдера (Hölder) у Відні, Rothenthurmstrasse 15. виїшла в світ брошура в німецькій мові п. з. «Behrning über die Pest und die sanitären Massnahmen zur Verhütung und Tilgung derselben». Звертаємо по сю брошуру увагу нашої публіки.

— **Дрібні вісті.** Вінчане п. Осипа Смольного, учителя народного з п. А. Рудаєвскою відбудеться дня 20. с. м. в Трибухівцях. — В гродненській губернії в Росії покусав скажений вовк 82 осіб. — В Кракові напала ся в самоубийчим намірі п-на Ст. Корженевська сірчаної кислоти. Скоро поміч лікарка удержала єї доси при житю. Причини наміреного самоубийства незвісні.

Посмертна оповістка.

— **Костуня з Козоровских Левицка,** жена о. Антонія Левицкого, пароха в Нижневі, печалова мати д-ра Костя Левицкого адвоката у Львові, Василя, пароха в Темерівцях, Антонія, ц. к. урядника податкового, Олекси і Спиридіона, студентів права, Богдана, ученика 7 гімв. класи і Марії, жени гімв. професора Петра Огоновського у Львові, жєнщина вельми гарних християнських і горожанських чеснот, — по тяжкій недужі і по прийнятю св. Тайн, упокоїла ся дня 5 (17) лютого с. р. в Нижневі, пропивши 57 років трудящого життя, повного пожертвованія для родини і вижнівського міщанства. Похорони з богослуженем відбули ся в Нижневі в понеділок дня 7 (19) перед полуднем. Пером єї руска земля і вічна пам'ять!

— **Григорій Ковблянський,** ученик III. кл. рускої гімназії у Львові помер дня 17. с. м. в 14. році життя. В. с. п!

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	а	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:20	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
7:10	з	Зимної-води		6:30			дв. Підзамче
7:40	з	Янова		2:45	6:30	до	Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:30	8:45	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
8:05		на дв. головний		9:25	до	Янова	
8:15	з	Сокаля, Рави рускої		9:35	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
9:00	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53			дв. гол.
11:15	з	Ярослава і Любачова		10:10	до	Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
11:55	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до	Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.	
1:01	з	Янова				тільки в неділі і свята	
1:40	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки		2:15	до	Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня	
		від 7. вер. до 15. пад. включно				включно в неділі і свята	
2:20	5:15	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	9:45	до	Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:35	5:40		на дв. голов.	2:55		до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
	5:55	з	Сокаля, Белзця і Любачова	3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
				3:15	до	Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
				3:20	до	Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
				3:26	до	Брухович	
				5:25	до	Ярослава	
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з	Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21	до	Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з	Іцкан, Сучави	6:40	до	Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з	Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня	6:50	до	Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
			шоденно, а від 1. червня до 15. вересня	7:00	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	7:58	з	Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня	7:10	до	Сокаля і Рави рускої	
	8:15		до 10. вересня вкл. шоденно	7:20	до	Тернополя дворець головний	
			з Брухович від 1. липня до 15. вересня шод.	7:42		дворець Підзамче	
	8:14	з	Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:47	до	Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
	9:21	з	Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту	8:35		1. до 31. мая і 16. до 30. ж. шод.	
	9:55	з	Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	9:10		1. чер. до 30. жов. в і сьв.	
12:30	10:10	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	2:36	10:40	до	Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10:08		на дв. голов.	10:50	до	Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	10:25	з	Лавочного (Пешту) Хирова	11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. голов.	
	10:30	зі	Скольного, Калуша	11:32		дв. Підз.	
	12:10	з	Підволочиск на дворець Підзамче	4:10	до	Кракова (Відня, Берліна)	
	3:05		на дворець головний	5:50	до	Брухович від 7. мая до 10. вер.	
	3:30						
	2:16	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока				

ЗАМІТКА: Пога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
 Час середно-європейський різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красівних ч. 5) уділяє госям в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні коронові
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи товариства кредиторського земського
- 4 1/2 % листи Банку краєвого
- 5 % облігації Банку краєвого
- 4 % позичку краєву
- 4 % облігації пропінційні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі денним.

КОНТОРА ВИМІНИ
 ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Важне для рільників!
САМОЧИННІ
 приряди до підливання
 в цілі
 знищення дикого ріпаку
 і дикої гірчиці, возячі на більші площі.
 а носячі для менших ужитків.

КОСЯРКИ
 до трави, конюшини і збіж

Розтрясачі кінні до сіна. Грабарки кінні до сіна.
 Найліпшою сіваркою
 рядовою в Ph. Mayfart & Co.'s
 ново споряджена
„AGRICOLA“
 (система пересування коліс)
 до всіляких насін і ріжнородної величини висіву без зміни коліс; на ґрунта гірські і рівнинні, дуже легко ходячі, незмірно тревалі, дуже дешеві.

Уможливають дуже велику ошадність в праці, часі і грошах.
 Ручні праси до сіна і соломи, лускачі до кукурудзи, керати, молотарні, млинки до чищення збіжжа, триери, плуги, вальці, борони вирабляє і достарчує яко спеціальність з порученем, в найновішій, вибірній за найліпшу узнаній конструкції

PH. MAYFARTH & Co.
 ц. к. уприв. фабрика машин рільн. особливша фабрика прас до вина і машин до овочів.
 у Відни, II. Taborstrasse Nr. 71.
 Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями.
 Обширні каталоги і численні письма з узнанем — даром.
 Заступці і відпродавці пожадані.

Медаль заслуги на виставі край. в р. 1894.

Знані Полотна
 яко найліпші чи-сто лняні

грубші і тонші вебіві і на сорочки.
 Простирала без пшву і т. п.

Дими, Ручники, Хусточки до носа, Обруси і Сервети, Стирки, Полотна вітрільні (Segeltuch), Дреліхи на ліберії, Матерапи, Матерії вовняні на убраня (Zeigi) і т. п. виробі найліпшої якості власного виробу поручає по уміркованих цінах

МЕЧИСЛАВ ГОНЕТ
 передтим Володислав.
 в Корчині п. п. Корчина (Галичина).
 Цівники і прібки ждаваних родів висилає даром і франко. 7—15

Товариство взаїмного кредиту „ДНѢСТЕРЪ“
 стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
 (дім „Просвіти“).

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних рчителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох рчителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після-всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 %.

Уділ членський висить 50 кор., висове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член 2-й обезпечений в «Днѣстеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Днѣстеръ».

Хто хоче заробити 400 марок місячно певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**
Annoncen Exped. K. F. Wojtan Leipzig-Lindenau.